

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

Björn Svensby & Katrin Ottosson
Tel: 010-698 13 29, 010-698 15 76
bjorn.svensby@naturvardsverket.se
katrin.ottosson@naturvardsverket.se

2016-05-04 Ärendenr:
NV-03391-15

Strategi för Naturvårdsverkets arbete med hållbar stadsutveckling 2016-2018

Innehåll

Innehåll.....	2
Inledning.....	3
Bakgrund	3
Syfte.....	3
Övergripande mål.....	3
Hur strategin ska användas	3
Disposition.....	4
Metod.....	4
Koppling till miljö- och hållbarhetsmål.....	5
Fokus på ekologiskt hållbar stadsutveckling	5
Inriktningsområden för arbetet med hållbar stadsutveckling	6
Fysisk planering	6
Hållbara transporter.....	6
Hållbar konsumtion och hållbara livsstilar	6
Grönska i och nära staden, urbana ekosystemtjänster och urbant friluftsliv.....	7
Innovationer och digitalisering.....	7
Forskning	8
Kretslopp i staden.....	8
Luft och buller	8
Internationellt arbete med hållbar stadsutveckling.....	8
Plattform för hållbar stadsutveckling.....	8
Andra regeringsuppdrag med koppling till hållbar stadsutveckling	9
Kommunikation och samverkan.....	9
Viktiga aktörer	9
Kommuner.....	9
SKL	10
Länsstyrelser.....	10
Regionala utvecklingsaktörer	10
Plattform för hållbar stadsutveckling.....	11
Andra statliga myndigheter.....	11
Privata och ideella aktörer	12

Inledning

Bakgrund

Hållbar stadsutveckling är en fråga vars aktualitet hela tiden ökar i samhällsdebatten. För en aktör som Naturvårdsverket leder detta till såväl interna som externa krav och förväntningar på att ha ett tydligt och genomtänkt förhållningssätt till frågan. Tanken med denna strategi är att peka ut ett sådant förhållningssätt. Strategin gäller för åren 2016-2018.

Syfte

Syftet med denna strategi är att stärka Naturvårdsverkets arbete med hållbar stadsutveckling samt att tydliggöra och inta en mer offensiv roll inom området, nationellt och internationellt.

Övergripande mål

I centrum för strategin ligger ett övergripande mål. Det är:

Naturvårdsverket är en offensiv aktör som tydligt och strategiskt driver på utvecklingen mot ekologiskt hållbara städer.

Hur strategin ska användas

Strategin pekar ut inriktningar inom områden som kan utveckla och stärka Naturvårdsverkets arbete med hållbar stadsutveckling. Den är främst tänkt att användas vid verksamhetsplaneringen för åren 2017 och 2018.

Strategin innehåller ingen fastställd definition eller liknande av begreppet hållbar stadsutveckling. Detta baseras i insikten om att hållbar stadsutveckling bör ses som en ständigt pågående process snarare än ett tänkt sluttillstånd. Istället ligger fokus på att identifiera sätt som kan utveckla Naturvårdsverkets bidrag till denna process.

Utöver att användas vid verksamhetsplanering för 2017 och 2018 kan strategin användas för att direkt peka ut aktiviteter inom hållbar stadsutveckling under 2016. Detta sker i linje med Fokus 2016 under effektområdet Ekologiskt hållbar utveckling i verksamhetsplan 2016: *Inom arbetet med området hållbara städer är inriktningen att fördjupa dialogen med berörda aktörer för att söka innovationslösningar och effektiva styrmedel.*

Strategin anknyter på flera andra sätt till verksamhetsplanen för 2016 och de mål som anges där.

Under effektområde Stärkt genomförande anknyter den till målen:

- *Vi har förbättrat vår förmåga att använda och kombinera olika analys- och utvärderingsperspektiv för att effektivisera miljöarbetet*
- *Vår samordning och vårt stöd till andra aktörer har ökat effektiviteten i deras miljöarbete*
- *Miljöbalken har en ökad betydelse som instrument i samhällsplaneringen*

- *Miljöinformationsförsörjningen ger ett bra stöd i miljöarbetet*
- Under effektområde Ekologiskt hållbar utveckling anknyter den till målen:
- *Vi har en hållbar stadsutveckling som minskar miljöpåverkan,*
 - *Det finns bra förutsättningar för hållbar livsstil, konsumtion och produktion,*
 - *Begreppet ekosystemtjänster är känt och används*
 - *Internationellt utvecklingssamarbete bidrar till ekologiskt hållbar utveckling i samarbetsländerna*
- Under effektområde Biologisk mångfald anknyter den till målet:
- *Ändrad markanvändning som inte orsakar nettoförluster av biologisk mångfald*
- Under effektområde Friluftsliv anknyter den till målen:
- *Friluftslivet har en hög status på lokal, regional och nationell nivå*
 - *Friluftslivets värden påverkar rättsprövningar och våra beslut*
- Under effektområde Kund och kommunikation anknyter den till målen:
- *Vi har kundernas förtroende att samordna och leda miljöarbetet*
 - *Vi har ett aktivt kommunikationsarbete som stödjer verksamheten och som samtidigt ökar förtroendet för myndigheten*

Strategin ska årligen utvärderas och vid behov justeras. Detta ska ske i januari.

Disposition

Efter inledningen följer avsnittet *Inriktningsområden*, som beskriver 11 områden inom vilka Naturvårdsverket kan utveckla sitt arbete med hållbar stadsutveckling. Områdena är till viss del skurna på olika sätt, där vissa fokuserar på sakfrågor och vissa på organisationsfrågor.

Efter inriktningsområdena följer ett avsnitt som redogör för hur kommunikations- och samverkansfrågor hanteras inom strategin.

Därefter följer avsnittet *Viktiga aktörer*, som redogör för viktiga aktörer inom hållbar stadsutveckling, deras roller och Naturvårdsverkets relation till dem.

Metod

Omfattande dialog med medarbetare på Naturvårdsverket samt med externa aktörer inom hållbar stadsutveckling ligger till grund för strategin. Ett trettiootal medarbetare på Naturvårdsverket har intervjuats och drygt tjugo externa aktörer har besvarat frågor via mail.

I fokus för dialogen låg frågor om hur Naturvårdsverkets roll inom hållbar stadsutveckling uppfattas och hur den kan förtydligas, om hur Naturvårdsverket kan göra mest nytta och jobba effektivast inom området och om hur Naturvårdsverket kan nå störst effekt i relation till andra aktörer inom området.

En viktig del av dialogen handlade om att identifiera tänkbara synergier och samarbetsmöjligheter mellan arbetet för hållbar stadsutveckling och andra aktiviteter och insatser, både inom och utom Naturvårdsverket.

Som ett resultat av dialogerna framkom ett antal områden inom vilka Naturvårdsverket kan utveckla sitt arbete med hållbar stadsutveckling. Dessa områden, som utgör inriktningsområdena i strategin, är:

- Fysisk planering
- Hållbara transporter
- Hållbar konsumtion och hållbara livsstilar
- Grönt i och nära staden, urbana ekosystemtjänster och urbant friluftsliv
- Innovationer
- Forskning
- Kretslopp i staden
- Luft och buller
- Internationellt arbete med hållbar stadsutveckling
- Plattform för hållbar stadsutveckling
- Andra regeringsuppdrag med koppling till hållbar stadsutveckling.

Vissa områden ansågs i synnerhet intressanta då insatser inom dessa kan bidra till att stärka Naturvårdsverkets profil inom hållbar stadsutveckling. Hit hör till exempel att utveckla och tydliggöra kopplingarna mellan hållbar stadsutveckling och hållbar konsumtion/hållbara livsstilar samt mellan hållbar stadsutveckling och friluftslivsfrågor.

Koppling till miljö- och hållbarhetsmål

Frågan om hållbar stadsutveckling har tydlig koppling till flera av de nationella miljömålen. Några av de viktigaste är God bebyggd miljö, Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, Giftfri miljö samt ingen övergödning.

Sedan 2015 finns Agenda 2030 med de globala hållbarhetsmålen, varav flera har tydlig koppling till hållbar stadsutveckling. Till dessa hör bland annat mål nummer 11: *Make cities inclusive, safe, resilient and sustainable*, mål 8: *Build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialization and foster innovation*, mål 12: *Ensure sustainable consumption and production patterns* och mål 3: *Ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages*.

Fokus på ekologiskt hållbar stadsutveckling

Utgångspunkten för denna strategi är generationsmålet och miljö kvalitetsmålen, vilka kan sägas spegla den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling.

Begreppet ”hållbara städer” inkluderar även sociala och ekonomiska aspekter. Tyngdpunkten i dokumentet är på ekologisk hållbarhet. Den sociala dimensionen behandlas i begränsad utsträckning men med vetskapen om att ekologisk och social hållbarhet måste gå hand i hand för att vi ska få en hållbar stadsutveckling.

Inriktningsområden för arbetet med hållbar stadsutveckling

Fysisk planering

Givet dess stora betydelse för den långsiktigt hållbara utvecklingen i städer behöver fysisk planering få ökad tyngd inom Naturvårdsverket. Detta bör dels handla om att stärka kompetensen inom området i sig, och dels att öka dess integration med ämnesområden som har tydlig koppling till den fysiska planeringen. Hit hör till exempel friluftsförhållanden, tätortsnära natur och transportfrågor.

Arbetet med att följa upp och driva på de förslag med samhällsplaneringsanknytning som återfinns i den fördjupade utvärderingen av miljömålen 2015 bör fortsätta, bland annat inom ramen för Miljömålsrådet.

Ett potentiellt utvecklingsområde är inom fysisk planering är det så kallade SAMS-projektet (Samhällsplanering med miljömål i Sverige), som drevs i början av 2000-talet. En undersökning kommer att göras om det material som togs fram inom detta projekt fortfarande är användbart, alternativt om det med smärre ändringar kan göras användbart. Då SAMS har ett liknande upplägg som vägledningar som tagits fram inom ramen för Energimyndighetens program Uthållig kommun borde man även undersöka om samverkan med Energimyndigheten är möjlig inom området.

Hållbara transporter

En central del av det framtida arbetet med hållbar stadsutveckling på Naturvårdsverket bör ligga i att tydliggöra kopplingen mellan den hållbara staden och de hållbara transporterna. Detta kan bland annat ske genom ökad dialog och samverkan mellan ansvariga för de olika områdena. I synnerhet bör samverkan ske med de ansvariga för strategin för hållbara transporter, som förväntas bli färdig under våren 2016.

Hållbar konsumtion och hållbara livsstilar

Frågor som skulle kunna utforskas mer inom området hållbar konsumtion/hållbara livsstilar är bland annat frågan om vilka möjligheter och verktyg som en kommun har till förfogande för att påverka invånarnas konsumtionsmönster. En annan är frågan om hur man med samhällsplaneringens hjälp kan främja ett hållbart livsmönster. Hit hör till exempel frågor om främjande av bilsnålt och fossilfritt resande. Även frågor om placering av återanvändningscentraler och återvinningscentraler i hör hit.

En central fråga att utveckla är hur Naturvårdsverkets arbete med FN:s tioåriga program för hållbar konsumtion 10YFP kan kopplas till arbetet med hållbar stadsutveckling.

En satsning på kopplingen hållbar konsumtion/hållbar stadsutveckling skulle kunna vara ett sätt att tydliggöra Naturvårdsverkets roll inom området hållbar stadsutveckling, då ingen annan aktör tydligt äger denna fråga.

Grönska i och nära staden, urbana ekosystemtjänster och urbant friluftsliv

I den rådande diskussionen om förtätning av städer och vilka effekter på den urbana grönskan som detta kan leda till har Naturvårdsverket en viktig roll att spela. Verket har högt förtroende i naturfrågor och ett naturligt ansvar för frågan. Verket skulle kunna spela en mer aktiv roll, inte minst som vägvisare och brobyggare mellan olika intressen. En förutsättning för att detta ska lyckas är att verket intar en konstruktiv och vidsynt inställning till frågan. Tänkbara aktiviteter skulle till exempel kunna vara att anordna seminarium på temat där olika perspektiv lyfts och diskuteras.

I arbete med denna strategi samt i flera andra sammanhang har det framkommit att kommuner i allmänhet har stora behov av vägledning, verktyg och metoder för att föra in ekosystemtjänster i planeringsprocessen. Det har också visat sig vara svårt att kommunicera begreppet ekosystemtjänster till tjänstemän och beslutsfattare i kommuner, då många upplever begreppet som komplext och svårt. Naturvårdsverket har redan ett regeringsuppdrag om att kommunicera ekosystemtjänster. Arbetet med hållbar stadsutveckling bör öka samverkan med detta, i syfte att sätta fokus på urbana ekosystemtjänster.

Inom området urbana friluftslivsfrågor bör Naturvårdsverkets inriktning vara att öka den allmänna kunskapen och kompetensen, samt att bidra till att frågan får ökad uppmärksamhet i stadsutvecklingsdebatten och samhällsplaneringen. Naturvårdsverket har en viktig roll att spela i detta sammanhang. Insatser skulle till exempel kunna vara att ordna seminarier på temat.

Ett exempel på en fråga med koppling till det urbana friluftslivet där Naturvårdsverket skulle kunna göra en insats är bristen på bra underlag och verktyg för att värdera gröna områden i staden, med fokus på hur de används av människor i frilufts-/rekreationssammanhang. I likhet med den generella tät- och grönt-diskussionen är detta en fråga som växer i aktualitet i samband med att många städer förtätas, vilket leder till att trycket på gröna områden växer. Det är då viktigt att ha kunskap om på vilka sätt olika områden används.

Att ta ett tydligare grepp på frågorna om grönska i staden, urbana ekosystemtjänster och urbant friluftsliv skulle kunna vara ett sätt för Naturvårdsverket att stärka och förtydliga sin roll inom hållbar stadsutveckling.

Innovationer och digitalisering

Den inriktning mot innovativt arbete som påbörjats med projektet Kretsloppsstaden 2.0 fortsätter. Ökad samverkan och utbyte söks med aktörer inom innovationssfären, något som efterfrågats av flera aktörer.

Genom att med hjälp av digitalisering förbättra tillgängligheten till miljöinformation kan nya smarta sätt att arbeta för hållbara städer utvecklas. Naturvårdsverket har ett aktuellt uppdrag om att verka för digitalisering av miljöinformationen. Ökad dialog och samverkan bör sökas med ansvariga för detta uppdrag i syfte att se på vilket sätt det kan bidra till arbetet för hållbar stadsutveckling.

Forskning

Forskningen om hållbar stadsutveckling ökar. En extern workshop genomförs under 2016, för att tydliggöra hur behovet av forskning inom området ser ut. Naturvårdsverket ökar sin samverkan med andra forskningsfinansiärer inom hållbar stadsutveckling..

Kretslopp i staden

Naturvårdsverket verkar för en samlad syn på dagvatten och avfall i den hållbara staden.

I detta sammanhang spelar projektet Kretsloppsstaden 2.0 stor roll, och det är viktigt att såväl rätt kompetens deltar i projektet som att erfarenheter från det kommer ut i organisationen.

Luft och buller

Naturvårdsverket fortsätter att driva frågan om luftföroreningar och buller i städer. Frågan kopplas tydligt till klimat- och transportområdet, då detta kan leda till synergier.

Internationellt arbete med hållbar stadsutveckling

Globalt är hållbar stadsutveckling en allt viktigare fråga. Detta märks genom Naturvårdsverkets internationella samarbeten, där allt fler samarbetspartners vill samverka inom området. Naturvårdsverket bör ha en beredskap för att svara upp mot denna efterfrågan. Detta kan till exempel innebära en paketlösning som kan presenteras. I ett sådant arbete kan samverkan ske med bland andra SKL International och Sida. Utvecklade samverkan kan även ske med Miljö- och energidepartementet via anslaget 1:14 för bilateralt samarbete.

Att följa arbetet med Agenda 2030 och hållbarhetsmålen, speciellt mål 11, är en viktig uppgift inför det fortsatta arbetet med hållbar stadsutveckling på det internationella planet. Det är också viktigt att följa utvecklingen inför, under och efter Habitat III-konferensen, som hålls i oktober 2016. Oecd-projektet SPINE (Spatial planning instruments and the environment) samt Östersjöstrategin, där hållbar stadsutveckling är ett fokusområde, är andra områden med urban koppling där Naturvårdsverket är aktivt. Arbetet inom dessa bör följas. Inom FN:s tioåriga ramverk för hållbar konsumtion - 10YFP - kan intressanta kopplingar till hållbar stadsutveckling identifieras, något som bör undersökas mer noggrant.

Plattform för hållbar stadsutveckling

Naturvårdsverket kan utveckla sin strategiska medverkan i Plattformen för hållbar stadsutveckling. Genom ökad regelbundenhet i interna avstämningar med relevanta medarbetare, samt vid behov chefer, skulle beslut och aktiviteter inom Plattformen kunna förankras bättre. På samma sätt skulle Naturvårdsverket bättre kunna ta fram genomarbetade förslag att presentera för Plattformen.

En central fråga som bör utredas är hur fler medarbetare med relevant kompetens kan involveras i arbetet med Plattformen.

Överlag skulle flera Naturvårdsverks-sakfrågor, till exempel hållbar konsumtion och hållbara livsstilar, ekosystemtjänster och friluftsliv kunna lyftas tydligare inom Plattformen.

Andra regeringsuppdrag med koppling till hållbar stadsutveckling

Det är viktigt att Naturvårdsverkets insats i uppdrag som har koppling till hållbar stadsutveckling genomsyras av en helhetssyn på frågan. Detta främjas bäst av tydlig samverkan och dialog mellan ansvariga för Naturvårdsverkets insatser i dessa uppdrag och ansvariga för hållbar stadsutveckling.

Kommunikation och samverkan

Kommunikation och samverkan - intern och extern - är viktiga för uppfyllandet av strategin. För att nå framgång med samtliga av de inriktningsområden som föreslås är samverkan med viktiga aktörer en förutsättning. Detta gäller såväl med medarbetare på Naturvårdsverket som med aktörer utanför verket.

Kommunikation och samverkan spelar också avgörande roller i arbetet med att stärka och förtydliga Naturvårdsverkets roll inom området.

En viktig kommunikationsinsats kommer att bli att ge återkoppling till de externa aktörer som gav inspel till strategin, samt att följa upp de förslag till ökad samverkan som dialogen gav.

En kanal som kan användas är portalen hållbar stad (hallbarstad.se), som drivs av myndigheterna inom Plattformen för hållbar stadsutveckling tillsammans med ArkDes.

Viktiga aktörer

Frågan om hållbar stadsutveckling berör på olika sätt stora delar av samhället. Dess komplexitet innebär att ansvarsfrågan är fördelad på flera aktörer. För att driva på utvecklingen inom området är det viktigt att veta vilka de olika aktörerna är, hur deras ansvar och inflytande ser ut samt hur de förhåller sig till varandra. Detta är en förutsättning för framgångsrik samverkan.

De mest betydelsefulla aktörerna för Naturvårdsverkets arbete med hållbar stadsutveckling är: kommuner, SKL, länsstyrelser, regionala utvecklingsaktörer, myndigheterna inom Plattformen för hållbar stadsutveckling, övriga relevanta statliga myndigheter samt privata och ideella aktörer. Nedan följer en redogörelse för dessa aktörer och hur de förhåller sig till Naturvårdsverket.

Kommuner

Kommuner har en central roll i stadsutvecklingsfrågor, och ansvarar bland annat för plan- och byggfrågor, miljö- och hälsoskydd, vatten och avlopp, renhållning och avfallshantering samt underhåll av kommunala gator och parker.

Genom det kommunala planmonopolet har kommuner ensamrätt på fysisk planering inom sina geografiska gränser.

Naturvårdsverkets möjlighet att stärka kommuners arbete med hållbar stadsutveckling ligger främst i informationsinsatser, till exempel genom spridande av vägledningar, metoder och goda exempel. Det finns även möjligheter för kommuner att söka ekonomiskt stöd för insatser från Naturvårdsverket, till exempel genom Klimatklivet, Bidrag för efterbehandling av förorenade områden inför bostadsbebyggelse eller den Lokala naturvårdssatsningen.

SKL

Sveriges kommuner och landsting är en arbetsgivar- och intresseorganisation för alla kommuner, landsting och regioner. SKL:s uppgift är att stödja och bidra till att utveckla kommuner, landsting och regioners verksamhet samt att fungera som ett nätverk för kunskapsutbyte och samordning.

SKL arbetar på flera sätt med hållbar stadsutveckling, bland annat genom att ta fram kunskapsunderlag och vägledningar till sina medlemmar, samt genom att anordna seminarier, konferenser och liknande.

SKL international är en del av SKL som arbetar internationellt med utveckling av lokal demokrati och lokal och regional förvaltning. En viktig del av arbetet utgörs av programmet SymbioCity Approach, som syftar till att främja hållbar stadsutveckling i utvecklingsländer.

Med både SKL och SKL international finns det goda möjligheter för Naturvårdsverket att samverka och samarbeta inom hållbar stadsutveckling.

Länsstyrelser

Länsstyrelsen är statens regionala myndighet vilken samordnar olika statliga intressen i samhället som frågor om bostäder, kommunikation, naturresurser, naturvård och miljöfrågor

Kopplat till hållbar stadsutveckling granskar länsstyrelsen den kommunala planeringen med hänsyn till människors hälsa och säkerhet, riksintressen, miljökvalitetsnormer, strandskydd samt frågor som rör flera kommuner i länet. Länsstyrelsen samordnar även statens intressen i all fysisk samhällsplanering. Länsstyrelsen ger också råd om kommunal planering och tar i vissa fall fram regional planering.

Naturvårdsverket har sedan länge ett väl fungerande samarbete med länsstyrelserna.

Regionala utvecklingsaktörer

De regionala utvecklingsaktörerna ansvarar för regional utvecklingsplanering. Till deras viktigaste uppgifter hör att utarbeta och fastställa strategier för länets utveckling och samordna insatser för genomförandet av strategierna, utföra uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram samt att upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur.

Vem som ansvarar för regional utveckling ser till viss del olika ut i olika län. I fyra län ligger ansvaret på direktvalda regionförsamlingar. I 13 ansvarar kommunala samverkansorganisationer och i fyra län ligger ansvaret på länsstyrelsen.

De regionala utvecklingsaktörerna är viktiga för den hållbara stadsutvecklingen, inte minst då de har ett regionalt ansvar för EU:s regionalfondsmedel, där hållbar stadsutveckling är ett utpekat område.

Naturvårdsverket arbetar för att genom samverkan med regionala utvecklingsaktörer öka det ekologiska hållbarhetsperspektivet i regionala utvecklingsstrategier och infrastrukturplaner.

Plattform för hållbar stadsutveckling

Plattformen för hållbar stadsutveckling utgörs av de fem myndigheterna Boverket, Energimyndigheten, Naturvårdsverket, Tillväxtverket och Trafikverket. Tillsammans har de sedan 2014 ett regeringsuppdrag att etablera och förvalta en plattform för hållbar stadsutveckling. Syftet med plattformen är att den ska leda till ökad samverkan, samordning, kunskapsutveckling, kunskapsspridning och erfarenhetsutbyte inom hållbar stadsutveckling. Uppdraget att driva plattformen gäller tills vidare.

Alla deltagande myndigheter har en utsedd kontaktperson för uppdraget. Tillsammans utgör dessa en arbetsgrupp, vilken planerar och utför de aktiviteter som genomförs genom Plattformen. Viktigare beslut tas av Plattformens styrgrupp, vilken består av generaldirektörer för myndigheterna (bortsett från Trafikverket, som representeras av en avdelningschef).

Till Plattformen finns inga specifika medel tilldelade, så möjligheten att genomföra utlysningar eller liknande är begränsad. Däremot utgör den ett forum för samverkan inom stadsutvecklingsområdet med de övriga myndigheterna som deltar. För Naturvårdsverket kan Plattformen vara en möjlighet för att sprida frågor som Naturvårdsverket vill lyfta, både inom Plattformen till övriga plattformsmyndigheter och genom att använda Plattformen som en kanal för att nå ut till andra externa aktörer.

Plattformen för hållbar stadsutveckling har en hemsida på www.hallbarstad.se. Denna drivs i samarbete med ArkDes.

Andra statliga myndigheter

Utöver myndigheterna som ingår i Plattformen för hållbar stadsutveckling finns det ett antal andra statliga myndigheter med relevans inom hållbar stadsutvecklingsområdet. Hit hör till exempel Formas, Vinnova, Riksantikvarieämbetet och ArkDes. Det finns även flera universitet och högskolor samt statliga forskningsinstitut som är viktiga aktörer.

Naturvårdsverket har goda möjligheter att öka samverkan och samarbete med flera av dessa myndigheter inom stadsutvecklingsområdet.

Privata och ideella aktörer

En stor del av stadsutvecklingen drivs av privata aktörer. Det är främst aktörer inom fastighets- och byggbranschen som driver på byggandet i städerna. Arkitektbolag och konsulter inom samhällsplanering spelar viktiga roller i planerandet av det som byggs. Ofta samarbetar kommuner med konsulter inom samhällsplanering vid framtagande av planer på såväl översikts- och detaljnivå.

Sweden Green Building Council (SGBC) är en förening som samlar flera viktiga aktörer inom stadsutvecklings- och byggbranschen. De har både privata och offentliga aktörer som medlemmar. Ett projekt som SGBC driver är Citylab, som är framtagandet av en slags standard för hållbar stadsutveckling.

WWF och Naturskyddsföreningen är andra ideella aktörer som jobbar för att påverka inom stadsutvecklingsdebatten.

För samtliga dessa aktörer gäller att Naturvårdsverkets främsta möjlighet till påverkan ligger inom informationsspridning, samverkan och samarbete.